

PAKHUISB

De volgende stap

Terugblik en vooruitzicht

Waar staan we?

Midden 2015, tijdens een van de VPRO Tegenlicht Meet Ups in MEZZ, ontstond het idee voor PakhuisB. Een initiatiefgroep kwam bij elkaar en ging het idee uitwerken. Samen met de community van de Tegenlicht Meet Ups dachten we in een aantal creatieve sessies na over een huis waar we met elkaar de stad van morgen wilden vormgeven, invullen en ontwikkelen. Met de adviezen en ideeën schreven de oprichters de whitepaper, waarin we verwoordden waarom het tijd was voor PakhuisB en hoe dat Pakhuis tot leven zou komen (zie www.pakhuisb.nl/over/).

Tussenstanden en opbrengsten

In juni 2016 opende PakhuisB zijn deuren op een tijdelijke locatie aan de Markendaalseweg 2. We zijn daar drie dagen per week open - dinsdag, woensdag, donderdag - van 9.00 tot 17.00 uur. Tot 1 januari zitten we op de Markendaalseweg 2, daarna verhuizen we naar een nieuwe locatie. Meer daarover verderop in dit stuk.

Er is een Stichting PakhuisB opgericht en inmiddels weten steeds meer mensen de weg naar PakhuisB te vinden. We zijn betrokken bij het 'Verhaal van Breda', organiseren de VPRO Tegenlicht Meet Ups, faciliteren allerlei groepen die gebruik maken van PakhuisB (gemeente Breda, Stadslab, Buurauto, Breda Breed, BRES, BOnDS), zijn medeorganisator van Kr8voer-sessies (o.a. Martijn Aslander) en bieden onderdak aan de School of Life.

We werken intussen ook aan opdrachten, of worden gevraagd om mee te denken bij thema's die PakhuisB raken. Voorbeelden daarvan zijn het [Fesitval van de Democratie](#), het duurzaamheidscentrum, gasloze wijken, gebiedsontwikkeling Havenkwartier en verlaging van woonlasten door verduurzaming.

We werken aan een mobiliteitscoalitie om deelauto's en elektrisch rijden te stimuleren, faciliteren een groep mensen die met tiny houses aan de slag wil, en denken mee met het bestuurlijk vernieuwingstraject van de gemeente.

Er zijn samenwerkingsverbanden ontstaan met onder andere De Nieuwe Veste, Chassé, Brandpunt, Breda Vandaag, Hogeschool Fontys (stagiaire trendwatching en conceptontwikkeling), Avans en NHTV, Stadslab, Stadsambassade, maatschappelijke organisaties en de gemeente.

We zijn trots op wat we hebben bereikt in het eerste jaar en blij met het vertrouwen dat partijen in PakhuisB stellen. We constateren dat we als team goed hebben geopereerd en ook dat er dingen beter kunnen. In de interne organisatie kijken we nu bijvoorbeeld naar vaste rollen en verantwoordelijkheden waar we ons aan gaan committeren. De financiële basis van PakhuisB is nog zwak. We hebben in het eerste jaar veel in tijd geïnvesteerd om PakhuisB op te bouwen, voor 2017 is de uitdaging een stabiele financiële basis onder PakhuisB te leggen.

PakhuisB wil er zijn voor iedereen, voor iedere Bredanaar die bij wil dragen aan de stad van morgen. Daar zit een grote uitdaging: we willen mensen uit alle geledingen van de samenleving binden, verbinden en betrekken bij PakhuisB. We waken ervoor geen elite-club te worden en eigenlijk willen we ook geen nieuwe institutie worden, maar vooral in onze rollen van verbinder, stimulator en verteller groeien. Deze punten verdienen onze volle aandacht.

Tenslotte zijn we ongeduldig, het gaat ons niet snel genoeg, we willen de stad van morgen snel dichterbij brengen. En tegelijk realiseren we ons dat 'het gaat zoals het gaat' en dat het gras niet harder groeit door eraan te trekken!

Het waarom en hoe van PakhuisB

Bij alles wat we doen toetsen we de vraag: draagt dit bij aan het doel? Met andere woorden, elke actie die we doen moet ons stapjes dichterbij naar ons ideaal brengen: een blijde, veerkrachtige, volhoudbare samenleving die opereert binnen het draagvlak van de aarde en waarbij iedereen op zijn manier meedoet. De focus ligt daarbij op Breda en omstreken en tegelijkertijd verbinden we ons graag met vergelijkbare initiatieven, inspirerende mensen en verhalen in binnen- en buitenland. PakhuisB is neutraal en onafhankelijk. Het staat los van bestaande functies en structuren, omdat we daarmee de verbinding met alle partijen het beste kunnen creëren. PakhuisB is ook 'Permanent Beta'. Het is altijd in beweging, nooit af en niet perfect. Samen maken we vandaag de stad van morgen.

White Paper

In onze Whitepaper hebben we dat geformuleerd met deze 'Why':

'De samenleving is in transitie. De veranderingen die op ons af komen worden door steeds meer mensen gezien als een 'verandering van tijdperk' in plaats van een 'tijdperk van verandering'. Overal, in de zorg, het onderwijs, op energiegebied, in de bouw, de culturele sector, de financiële wereld, de overheid, noem maar op, is een kanteling gaande. Een kanteling van 'instituten en structuren' naar 'netwerken en stromen'. We bewegen naar een samenleving van flexibele netwerken die autonome individuen 'bottom-up' opbouwen en beheren naar gelang hun behoeften en belangen. We zijn daarbij op zoek naar de menselijke maat en een circulaire, duurzame samenleving. We zien dat bijvoorbeeld in een opkomst van lokale energie coöperaties, in stadslandbouw, in de zorg (Buurtzorg) en in nieuw, lokaal ondernemerschap. De veranderaars* zitten overal: bij de overheid, in ondernemingen, in het onderwijs en bij de burgers. De verandering komt niet vanzelf, er is veel energie en inzet voor nodig. De stad neemt in deze transitiebeweging een centrale plaats in. Lokaal verbinden mensen zich meer en meer. Ze zoeken elkaar op in innovatieve HUB's, zoals pakhuis De Zwijger in Amsterdam, en doen daar inspiratie en nieuwe energie op. Ook in Breda is de transitie op gang gekomen. Stadslab, Stadsambassade, Breda DuurSaam, Transition Town, BRES, Droomwonen Breda, BRAAK en STEK zijn daar voorbeelden van. PakhuisB wil initiator, katalysator en verbindingspunt zijn binnen de transitie van Breda. Een plek waar je de stad van morgen kunt ervaren en die je dagelijks een stap vooruit kunt brengen.'

* ook mensen die de 'kriebel' voelen dat het anders kan, anders moet, maar daar nog geen concrete actie aan verbinden, zijn veranderaars

How?

Dan de How van PakhuisB. Die vatten we samen in vijf woorden. De belangrijkste daarvan is **verbinden**. Wij zien een enorm potentieel creatieve en enthousiaste stadgenoten die betrokken zijn bij **verbinden** de stad, en zijn er oprecht van overtuigd dat wanneer het lukt die meer en beter met elkaar te verbinden, we de potentie van de stad echt gaan gebruiken en sprongen vooruit zullen maken.

Vervolgens gaat het om **inspireren, stimuleren, doen en vertellen**. PakhuisB wil inspiratiebron zijn, en een stimulans **inspireren** om te gaan doen, om samen de verantwoordelijkheid te pakken voor de stad van morgen en in actie te komen. De **stimuleren** transitie is in onze ogen **doen** vooral mensenwerk. Daarbij is het vertellen van verhalen, **doen** over wat we om ons heen zien en horen, zowel dichtbij als veraf, van belang. We delen en vieren successen, kijken naar **vertellen** dingen waar we niet blij van worden en hoe we die ten goede kunnen keren.

Online en offline

Dit alles doen we zowel online als offline. We organiseren bijeenkomsten, lezingen, een filmavond of een borrel en zetten onze deuren overdag open. Iedereen is welkom voor een kop koffie en een gesprek. Een fysieke locatie helpt dus enorm. Online zijn we actief in onze [Facebookgroepen](#) en we luisteren en lezen mee met die van anderen. In onze [Agenda](#) kun je zien wat we organiseren, we schrijven [blogs](#) en maken [video's](#), foto's en live webtelevisie.

Conclusies

Na een klein jaar experimenteren we concluderen we dat PakhuisB voorziet in een behoefte in Breda. De behoefte aan een plek waar vernieuwers zich kunnen verbinden en waar programma's ontwikkeld worden om die vernieuwing te stimuleren. Een onafhankelijke, eigenwijze plek, waar nieuwe spelregels worden bedacht en de dingen altijd net even anders gaan dan gebruikelijk. Waar je met vragen terecht kunt en waar samen naar antwoorden wordt gezocht. We zijn een partner met een breed netwerk in de stad waarmee je kunt co-creëren.

Wat doet PakhuisB?

PakhuisB maakt door het jaar heen programma. Met programma maken verbinden we mensen uit alle sectoren van de samenleving: onderwijs, overheid, ondernemers en inwoners. En we bouwen zo mee aan een ecosysteem van enthousiaste en creatieve mensen die de transitie van de stad vormgeven. Onder programma maken verstaan wij:

Snuffelen, rondkijken, inspiratie opdoen over onze thema's.

Organiseren en bijwonen van bijeenkomsten die gaan over de stad en wereld in transitie.

Cross mediale verslaggeving; we maken verhalen, en gebruiken daarbij zowel tekst als uiteenlopende audiovisuele media en verspreiden die via online en social media kanalen, zowel van onszelf als onze partners.

REPORTAGE

Het leukste was natuurlijk als je er 17 september bij was geweest tijdens het Festival van de Democratie. Maar misschien had je andere verplichtingen, of wil je het festival graag herbeleven. Daarom hebben we van een aantal programmamogelijkheden reportages gemaakt. Veel kijkplezier!

GERTJAN ENDEDIJK

De directeur van Stichting Nieuwe Veste opende het festival. Van oorsprong is Tijdens het festival las hij de blog 'Stuigen voor Minderheden' voor. Daar zit misschien wel het probleem. Het volk bestaat niet.* [BEKIJK DE VIDEO](#)

RAADSCOMMISSIE

Louise Boelens leidde het eerste deel van de raadscommissievergadering over Breda Begroot volgens 'Deep Democracy'. Burgers en raadsleden gingen anderhalf uur onder begeleiding in gesprek. [BEKIJK DE VIDEO](#)

STEEV

Zijn muziek is het best te typeren als hiphop met thema's en emoties die mensen herkennen. Maar ook inhoudelijk draagt hij graag bij. Tijdens het festival was hij meerdere keren op het podium te vinden. [BEKIJK DE VIDEO](#)

TERRA NOVA

Tijdens het Festival van de Democratie ging social designer Lisa Hu in gesprek met kinderen en leerlingen met Terra Nova: ze vormen op een onbewoond eiland hun eigen mini-maatschappij. [BEKIJK DE VIDEO](#)

FACEBOOK LIVE

Robyn Pierson deed live verslag op de Facebook-pagina van PakhuisB. In dit filmpje vindt je een compilatie van alle live-verslagen met daarnaast de link naar de volledige filmpje. [SAMENVATTING | NAAR ALLE VIDEOS](#)

We bieden ruimte in de vorm van werkplekken, en overleg- en inspiratieruimte aan initiatieven in de stad. Voor het maken van programma begeven we ons in de stad en in het land, waar we vernieuwers ontmoeten en spreken, frontrunners opzoeken, inspelen op de actualiteit en meebewegen met het tempo van innovaties.

Met programma maken laten we een klokwerk draaien. We luisteren, praten, maken en verbinden. Een gesprek kan leiden tot een post, tot een dialoog, tot een bijeenkomst, tot een concreet initiatief of project. Dat leidt weer tot nieuwe dialogen, posts, artikelen en bijeenkomsten.

We focussen op vier domeinen:

1

De Community

2

De groene stad

3

De nieuwe economie

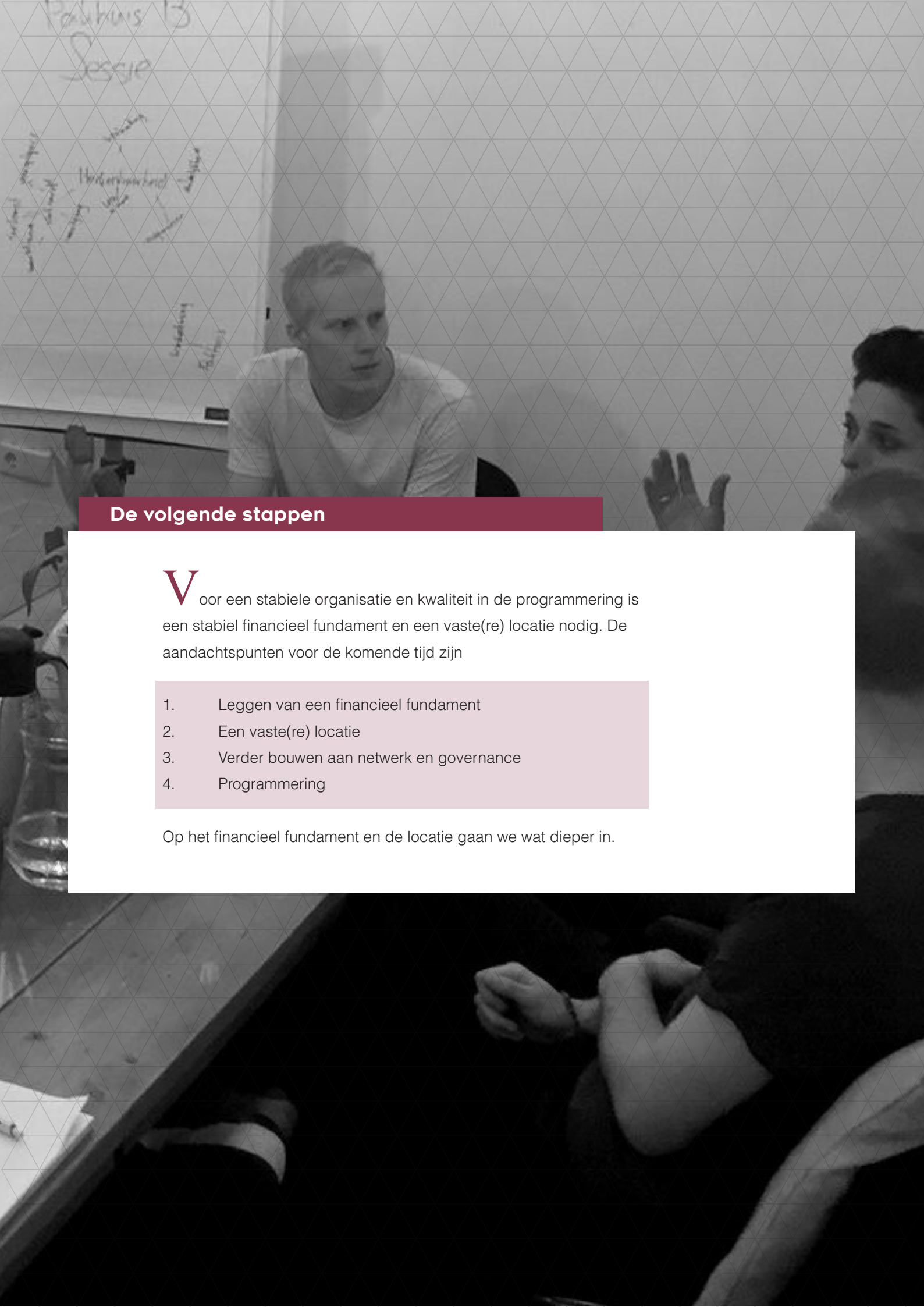
4

Nieuw organiseren

Voorbeelden van onderwerpen en thema's die aan bod komen:

- Voedsel, energie, afval, water, mobiliteit
- Nieuw werken, zorgen, leren, besturen, organiseren
- Stedelijke ontwikkeling, gebiedsontwikkeling, leegstand, transformatie
- Robotisering, technologie, big en open data
- Lokale economie, ondernemerschap, local goods
- Wijk economie, energieke samenleving, burgerbegroting
- Circulaire economie, basisinkomen, ander geld, andere manieren van groei
- Persoonlijke ontwikkeling, in eigen kracht staan, geluk
- Sociale cohesie, armoede, vluchtelingen, genderissues

A grayscale background image showing a meeting in progress. A man in a white shirt is seated at a table, looking towards the right. Another person's hand is visible, gesturing. In the background, a whiteboard has handwritten notes, including 'Fakultas 13', 'Sessje', and a diagram with 'Heterogeniteit' and 'Heterogeniteit' connected by arrows. The overall scene is dimly lit, with the whiteboard and the man's shirt providing some contrast.

De volgende stappen

Voor een stabiele organisatie en kwaliteit in de programmering is een stabiel financieel fundament en een vaste(re) locatie nodig. De aandachtspunten voor de komende tijd zijn

1. Leggen van een financieel fundament
2. Een vaste(re) locatie
3. Verder bouwen aan netwerk en governance
4. Programmering

Op het financieel fundament en de locatie gaan we wat dieper in.

De kosten van PakhuisB

De kosten bestaan uit organisatie PakhuisB, programma maken en overige kosten. **organisatie** Er is in 2016 circa 0,8 fte (1 fte is een volledige werkweek van 38 uur) besteed aan organisatorische aspecten. Het gaat dan om het opstarten van PakhuisB, administratie en management, algemene communicatie, netwerkontwikkeling, en een gedeelte van de hosting. Vanaf 2017 daalt dit eerst naar 0,5 fte omdat we geen opstart meer hebben, om vervolgens langzaam mee te stijgen met de omvang van het programma.

Daarnaast besteden we tijd aan het maken van programma's. In 2016 is daar ongeveer 0,7 fte aan **programma's** besteed. In 2017 loopt dit op naar 1,6 fte. In 2017 gaan we ca 50 onderdelen (bijeenkomsten, workshops, enz.) programmeren (gemiddeld een per week), oplopend tot 180 in 2020 (3 a 4 per week).

Ook zijn er out of pocket kosten, denk daarbij aan website, internet/ wifi, folders en **overige kosten** flyers, materiaal- en energiekosten. In dit bedrag is geen huur van een locatie opgenomen.

PakhuisB is inhoudelijk **onafhankelijk** onafhankelijk en wordt gedragen door de hele stad. We voeren alleen opdrachten uit als wij die onafhankelijkheid kunnen bewaren en als het past binnen onze kaders. We zullen geen opdrachten uitvoeren als de opdrachtgever in concurrentie offertes opvraagt bij verschillende partijen in Breda. Dat laatste doen we om te voorkomen dat we in concurrentie komen met lokale partijen waar we ons nu juist mee willen verbinden.

De financiering van PakhuisB

De financiering van PakhuisB is in belangrijke mate gebaseerd op het vrienden-programma. Daarnaast bestaat de financiering uit bijdragen vanuit opdrachtverlening en dekking vanuit zakelijke exploitatie (verhuur werkplekken, zaalhuur, catering als PakhuisB een grotere locatie vindt) en subsidies.

Vrienden van PakhuisB

Een van de manieren om de kosten van PakhuisB te dekken is het opzetten van een partnerplan. Daarin kunnen overheden/bedrijven/instellingen enerzijds en particulieren anderzijds vriend/partner worden van PakhuisB. Overheden/bedrijven/instellingen kunnen partner worden vanaf € 250 per jaar, oplopend tot € 50.000/jaar (of meer), inwoners vanaf € 60 per jaar oplopend tot € 180 (of meer) per jaar per huishouden.

Als er in een jaar meer middelen via het partnerprogramma beschikbaar komen, zullen we die in principe aanwenden voor extra programma's. Als er minder binnenkomt, zullen we de programmering daarop aanpassen.

Vrienden van het Pakhuis

Het vrienden-, partnerprogramma start in januari 2017.

Bijdragen Partnerprogramma PakhuisB 2017			
<i>Bedrijven/Instellingen/Overheid</i>			
<i>Bijdrage/jaar</i>	<i>Aantal</i>	<i>Totaal</i>	
€ 250	30	€ 7.500	
€ 1.000	5	€ 5.000	
€ 2.500	5	€ 12.500	
€ 5.000	2	€ 10.000	
€ 10.000	1	€ 10.000	
€ 50.000	2	€ 100.000	
			€ 145.000
<i>Inwoners</i>			
<i>Bijdrage/jaar</i>	<i>Aantal</i>	<i>Totaal</i>	
€ 60	100	€ 6.000	
€ 90	75	€ 6.750	
€ 120	50	€ 6.000	
€ 150	25	€ 3.750	
€ 180	15	€ 2.700	
			€ 25.200
		TOTAAL	€ 170.200

Tegenpresentatie

(buiten dat PakhuisB programma's maakt waar je graag komt en aan deelneemt):

Inwoners die partner/vriend worden van PakhuisB:

- Worden (indien gewenst) vermeld op onze website
- Maken deel uit van een verbindend netwerk van veranderaars in Breda
- Worden uitgenodigd voor gratis jaarlijks meet & greet PakhuisB event

Bedrijven/overheden/instellingen die vriend/partner worden:

- Worden vermeld op de website
- Worden uitgenodigd voor gratis meet & greet PakhuisB event
- Gratis werkplek 1 dag per week (vanaf € 1.000)
- 3 x gebruik ruimte voor meetings (> € 2.500) , weg te geven aan derden als je ze niet zelf gebuikt.
- Aangeven voorkeur programmalijn (> € 5.000)
- Exposure PakhuisB-events via lokale media (onder andere via Breda Vandaag)

Subsidies (€ 30.000)

We gaan met het concept PakhuisB subsidies aanvragen bij onder andere Provincie Noord-Brabant, de ministeries, bij Europese programma's, St Doen, het Rabobank coöperatiefonds en vergelijkbare fondsen. We hebben de subsidie bijdragen zo laag mogelijk gesteld. We willen niet afhankelijk zijn van subsidies, maar denken dat die in de eerste jaren nog wel noodzakelijk zijn. We vragen de gemeente Breda niet om subsidie, maar om een betrokken en belangrijke vriend en partner van PakhuisB te zijn. Wij noemen dat geen subsidie maar een maatschappelijke investering die zich terugbetaalt.

Dekking uit zakelijke exploitatie PakhuisB (€ 5.000-€ 15.000)

Op het moment dat we de beschikking krijgen over een locatie* waar het mogelijk is werkplekken en grotere ruimtes te verhuren aan professionals en organisaties die complementair zijn aan PakhuisB en elkaar, zullen we de opbrengsten in eerste instantie gebruiken voor het dekken van de locatiekosten. Daarmee kunnen we dan ook de locatie benutten voor de bijeenkomsten. Als er een positief saldo ontstaat uit de exploitatie, dan gaat dat naar de maatschappelijke exploitatie van PakhuisB. Met andere woorden, daarmee kunnen we dan weer nieuwe programma's en bijeenkomsten organiseren.

* meer hierover op de volgende pagina.

Financiering startjaar 2016

In 2016 hebben we omgerekend tegen een tarief van € 50,- per uur voor €115.000 aan PakhuisB gewerkt. Dit geeft een indruk (en niet meer dan dat) hoeveel energie er in is gaan zitten om PakhuisB van de grond te krijgen. Dat hebben we met liefde gedaan, vanuit de gedachte dat we eerst moeten laten zien dat PakhuisB levensvatbaar is, voordat we een partner en vriendenprogramma kunnen opzetten. Mocht er in de komende jaren een financieel overschot ontstaan, dan zullen we een gedeelte daarvan aanwenden om het verlies van het eerste jaar te dekken.

The background image shows an outdoor event on a cobblestone street. On the left, a man with curly hair in a white shirt is being held up by a woman in a patterned top, both smiling. A man in a blue and white checkered shirt is seated in a motorized wheelchair in the foreground. On the right, a woman in a light-colored dress is talking on a mobile phone. In the background, there are buildings with orange-tiled roofs and string lights hanging across the street.

Nieuwe Veste, nieuwe locatie

Per 15 december 2016 verlaat PakhuisB het pand aan de Markendaalseweg 2, dat is vanaf dat moment voor andere doeleinden bestemd. We zijn de eigenaar en beheerder dankbaar voor de mogelijkheid dat we ruim een half jaar hebben mogen experimenteren op die plek. Vanaf 1 januari gaan we open in de Regentenkamer van de Nieuwe Veste. We zijn heel blij dat we daar kantoor mogen houden en ons programma mogen gaan voeren. We zijn enthousiast over de ideeën **de Nieuwe Veste** die we delen, de transitie waarin de Nieuwe Veste zich bevindt en de mogelijkheden tot samenwerking die we zien. We hebben een klik en hebben nog lang niet alles besproken of afgesproken. Zoals het bij PakhuisB past, beginnen we gewoon. En we zijn blij te merken dat Nieuwe Veste diezelfde gedachte heeft.

N.B. Het betekent ook dat het financieringsplan zoals we het hebben ontworpen mogelijk aanpassingen behoeft. We zullen het als uitgangspunt gebruiken en samen met onze vrienden van Nieuwe Veste bekijken wat de mogelijkheden zijn.

Netwerk en governance

Komend jaar zullen we veel energie steken in het verbreden van het netwerk, waarbij speerpunt is dat we er willen zijn voor alle Bredanaars die verandering willen en die willen meewerken aan de stad van morgen. Daarnaast besteden we aandacht aan governance, de wijze waarop PakhuisB wordt bestuurd en er toezicht wordt gehouden. Met dit stuk willen we zo transparant mogelijk zijn over ons wel en wee, komend jaar zullen we dit verder ontwikkelen.

Tenslotte

We bedanken iedereen die heeft meegedacht, langs is gekomen, vragen heeft gesteld, inspiratie heeft gebracht en vertrouwen heeft gegeven. Dat geeft ons energie om door te gaan en verder te bouwen. Elke stap brengt ons dichterbij de stad van morgen. Hoe meer mensen meedoen, hoe harder het gaat en hoe leuker het wordt. Daarom, sluit je aan, word vriend van PakhuisB en blijf langskomen.

Esther, Stef, MennoR, MennoL, en Derk.

MADE
with
♥ & 😊
Like Tante Ans
op facebook
voor feesten e.a.
evenementen

jummie!!!

smullen!